

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Háromhasá-
 bos petitsor egyszeri hİR-
 tése 30 f. Nyilttér sora 40 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és
 kiadóhivatal ::
 Kósch Árpád
 könyvnyomdája
 Eperjes, Fő-u. 59.
 :: Telefon-szám 16. ::

ROVÁS.

Igazán nem természetünk a kötekedés, s azért ne is méltóztassanak tőlünk annak venni. De hát akadnak egyes dolgok, amelyeket nem igen lehet szó nélkül hagyni. Így például városunknak sok kiváló intézménye között a legkevésbé sikerültől, a szeméthyordásról essék egy pár szó ismételt. A Kossuth Lajos-utcában a szemetet hetenkint állítólag kétszer hordják ki, hétfőn és csütörtökön. Úgy esett azonban, hogy mult hétfőn ünnepnap volt. A lakók, akikben megvan az a dicséretes törekvés, hogy a szennytől minél előbb meneküljenek, hétfőn reggel házaik elé rakták a négy napi piszkot. Csodálkozásukra azonban a szemetes bácsi nem jelentkezett. No majd holnap — gondolták. De a «holnap» sem hozott megkönnyebbülést. S az egész utca szemetje — midőn e sorokat írjuk — még mindig ott kint terjeszti illatát az utcán...

VIRÁG.

Az emberiség nagy gondolkozói azt tartják, hogy ha valamely területről, legyen az ház, avagy község, város stb., meg akarjuk tudni, igazán kulturahely-e, nyissuk ki jól szemünket és vizsgáljuk meg alaposan: vajjon uralkodik-e benne *rend és tisztaság* nemes összhangban? Van-e érzéke a szép, a csinos iránt? Ha igen, akkor már a kultúra szférájába esik a kérdéses hely; ha nem, úgy távol esik a kulturától. A renchez és tisztasághoz, mint ezek további fejleménye társul hozzá a csín, az esztétikai szépnek szeretete és művelése.

Ha ezen alapon kell városunkról őszintén ítéletet mondanunk: úgy távolról sem lehetne városunkat igazán és joggal Tarzparti kis Athénnek, avagy afféle németországi jelentős kulturfészkeknek jellemeznünk, különösen ha arra gondolunk, hogy az anyagi, kivált az ipari fellendülés mily óriás hiányát látjuk lépten-nyomon.

Ettől nagyon távol áll még.

Míg egészen tudatosan ezen ösvényre lép, míg ez az egészséges, alkotó kultúr-szellem fogja hatalmába keríteni, mely ellenállhatlan erővel távol tart mindent, mi a rend és tisztaság, az élet e két fő-

kelléke ellen vét, — s ugyanazon ellenállhatlan erővel kéri, követeli és parancsolja mindazt, ami rendet és tisztaságot jelent: addig vegyük pártfogásunkba, ápoljuk, terjesszük a természet egy szerény szülöttét, mely azonban lassan-lassan szelídíti a vad erkölcsöket, irtja a vandal-szellemet, apasztja a városnak még fölös falusias, nyers elemét és a szépnek megkedvelésével viszi lassankint a város egész tömegét a kultúra alapjai: a rend és tisztaság öntudatos elsajátítása felé.

A természet e szerény gyermeke: a virág. Magában véve tökéletes valami, mint a természet minden alkotása, s mint ilyen az emberiesb gondolkozásnak és érzésnek is egyik eleme.

Arisztotelesz, mikor azt kérdezték tőle, hogy miért szeretjük a szép dolgokat: azt felelte, hogy ilyesmit csak az kérdezhet, aki vak avagy együgyű. Mert hisz' elég megpillantanunk a természet ezer fölülmúlhatatlan szépségét, hogy egy pillanat alatt foglyai legyünk. Szerencsétlen, fásult lélek az, kin ez nem valósul.

A természet kecses alkotásai között különös vonzó és nevelő hatással van a virág.

A virág szeretete és kultusza napjainkban mindjobban tért hódít az egész művelt világon. Az egészséges, ép érzékű, romlatlan emberek a kultúra korcs kinövéseitől elfordítják tekintetüket és a természet ölen élednek és üdülnek, s nálunk is, a mai kiforratlan, zagyvalék ízlés megtisztulta után, a természet szeretete kell, hogy felülkerekedjék és a kultúra tévedéseiből és szennyjéből, amelyben annyira fetrengenek, kiragadja őket. Aki igazán, melegen tud a természeten és ennek szépségein csüngni, aki benne üdül, az alapjában egészen rossz és műveletlen nem lehet, még ha alacsony fokán áll is a kulturának. Már magában hordja — mint Hermann Ottó mondja — az igaz kultúra, az emberhez méltó és kívánatos, egészséges haladás csiráját. Ellenben aki csak a kávéházak és korcsmák gőzében érzi jól magát, az

kulturára képtelen, elkorcsosult ember. A természetben bizonyos alacsony osztályú állatokra emlékeztet.

Az emberi lélek e szükségeinek akar szolgálatot tenni városunkban a Szépítő Egyesület, mikor csekély eszközeivel, de annál több jóakarattal és buzgalommal megszépíti a Főutcat egy csinos parkkal s az egész város területén fásít, csinosít, virágkiállítás rendez, oktató-előadást tartat a növény- és virágápolásról, a szoba, az udvarkert, a házi-parkok és kertek formálásáról, s végül arra vállalkozik, hogy a vízvezeteki szivattyútelepen legújabban létesített városi kertészet előállította virágokat a közönség körében terjeszteni és elárúsítani kész. Felkéri mindazokat, kik ezen új virágtelep iránt érdeklődnek, forduljanak hozzá, s ha megfelel igényeiknek, amit e kertészet produkál, ne mulasszák el megtekinteni, és míg a készlet tart, vásárlókedvükkel felkeresni.

Mert családjainknak, minmagunknak művelünk kedves és hasznos dolgot, ha lakásunkat, házunk környékét, udvar- és házikertjeinket virágokkal díszítjük és ezzel az egészséget is biztosítjuk körülünk.

A virágkészletet az ármegjelöléssel lapunk egy másik helyén ismertetjük.

«A zsidóság jövője» előszavából.

Sombart Werner új könyvének készülöben levő magyar fordításából közléstesi Petrovan Oszkár.

«Nemzetek lesznek, nemzetek vesznek, de Izrael örök.»

Megint Izrael forog közszájon. Megint a zsidóság jövőjének kérdése foglalkoztatja a művelt világ népeit, hiszen nem múlik nap, hogy újból meg újból föl ne merülne ez a felelet nélkül hagyott kérdés. Itt kiáltozva ront elő azzal a véres hírral, hogy a zsidókat mészárolják, házaikat fosztogatják — Oroszországban meg Angliában; ott szenvedélyes harcra tüzei a lelkeket szóban és írásban, mint a zionista sajtóban, mikor a zsidók nemzeti mozgalmairól folynak az indulatos viták; amott meg lopva terjed a láng a hamú alatt és csak olykor hány sziporkát a minden rendnélrangnál mindennap támadó dörzsölődésekre.

Nyilvános tanácskozásoknál kevés szó esik a zsidókról — legalább a Nyugaton. Ennek oka pedig

500 ÉV ÓTA
 GYÓGYÍTANAK
 KÖSZVÉNYT
 CSÚZT STB.

TRENCSENTÉPLICZ

RÁDIUMOS
 KÉNÉS-HÓVÍZ
 36—42° C. ÉS
 ISZAPFÜRDŐI

Égész évben nyitva. Millió új építkezések. Új nagyszálló. Új fürdők. Festői vidék. Nagyszerű, olcsó tavaszi kúrák. Házi-kúrákhoz: iszap-széküldés. Prospektust küld a fürdőigazgatóság. Igazgató: Osvald Károly.

GER

66

gépek

re a legjobbak.

lmi ajándék

ére.

észvénytárs.

110. szám.

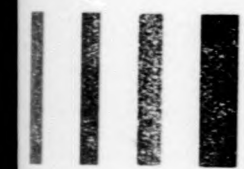
anyagra!

etéek

gyümölcsűek stb.

OK (1-a árú)

(Oktató díszárjegyzék kívánatra ingyen.)



Cipőt!

amás varrott árúnál.

jen!



ellpasztillája meggyógyított!

ytárakban és tárakban.

a nagy szabadelvű sajtó hallgatag megegyezésében rejlik: «a tárgyhoz ne szóljunk!» Ezekben a körökben abban reménykednek, hogy az idő majd megoldja a zsidók nehéz problémáját; azt hiszik, hogy az idő a legjobb út a megoldáshoz és éppen a tárgyról eső örökös szóbeszédétől nem hegedhet ez a seb.

Ennek az agyonhallgatásnak politikájától a egkfosabban éppen a zsidóság azon többsége szenved, amely az ellenkező véleményen van, amely azonban «nagy» sajtóval nem rendelkezik. Ezt a politikát el kell vetni, nem mert nem férfias, de mert rövidlátó és nem okos. Hogy gondolhat az ember arra, hogy az emberiségnek ezt a szinte legnagyobb problémáját agyonhallgatással megoldhatni? Nem tudjuk-e, hogy az ellentétek — amelyeket oly szívesen elsimitanánk — még csak annál jobban kiélesednek, ha nyílt, semmivel sem törődő eligazításukat akadályozzuk? Hát olyan kevésre becsülik a nagy szabadelvű lapok az olvasóikat, hogy nem merik nekik újságotni, minő új ideálok, új célok születtek és élnek a zsidóság nagy rétegeiben?

Megbotránkozásom a sajtó ezen politikáján birt leginkább rá, hogy ezt a kis munkámat megírjam. Megmerészelem a zsidóság kérdését ismét a nagy nyilvánosság fényes világosságába kihurcolni. De személyes okom is van rá: nem hagyom magamon száradni a gyávaság vádját, amellyel nyíltan is, bujkálva is illetnek. Mert azt mondogatják ám, hogy olyan sokszor és tüzetesen szólottam a zsidókról, de állást nem foglaltam politikájuk mellett vagy vele szemben.

Másrésztől meg rossz néven vették, hogy ezen munkámmal, amely korántsem akar tudományos értekezés lenni, csak egy írásos vallomás, kilépek a sáncokból, amelyekkel *A zsidók a gazdasági téren* című könyvemben magamat körülvettem. Egyesek fenyegetve jószolgátták, hogy rontom majd könyvem értékét és hitelét. Mások tudtomra adták, hogy semmi közöm sincs a zsidók belső ügyeihez, a zionizmushoz meg a zsidók nemzeti törekvéseihez, hogy tapintatlanság egy nem-zsidó részéről magát e dolgokba beleártani.

Egyik okoskodást sem tartom igaznak. Ha könyvemnek a zsidók gazdasági szerepéről tudományos értéke van, nem veszt abból semmit, még ha a zsidók jövőjének kérdését is feszege-

tem — a tárgyilagosságra tartó igényem nélkül, csupán mint korunk gyermeke. Egyéni véleményemet e kérdésről kiki meggyőződése szerint el is fogadhatja, el is vetheti a nélkül, hogy az ő állásának az én tudományos állásfoglalásomhoz meg kellene változnia. Az olvasó el tudja majd választani a tudományosan elfogadott tényeket, t. i. a zsidók helyzetét a történelemben, attól, ami az én egyéni fölfogásom és amit most személyes meggyőződésem gyanánt a jövőre nézve előadok.

De határozottan visszautasítom a másik ellenvetést is, hogy mint nem-zsidónak semmi jogom sincs a zsidók jövőjéről szólanom. Hogyne volna! Hát a jövőnek kialakulása valóban olyan belső ügye a zsidóknak, mint istentiszteletük rendezése vagy egy zsidó hitközség könyvtárosának letelezése? Ki akarná ezt a badarságot velünk elhíttetni? Hiszen a zsidók jövője olyan kérdés, hogy megoldása a legközelebről érdekel édesmindnyájunkat! Avagy semmi közünk sem lenne nekünk — nem-zsidóknak — ahhoz, hogy a zsidók közénk olvadjanak, hozzánk hasonuljanak-e, avagy zsidó-nemzeti politikát folytassanak? Bizony semmihez sem lehet több közünk! Bizony e dologhoz nemcsak jogunk van, de kötelességünk is mindnyájunknak, akik hosszú éveken át foglalkozva a zsidóság kérdésével, ebben szakismeretekre tettünk szert. Kötelességünk kifejezni nézetünket a különféle lehetőségek iránt: milyenek ígérkeznek a zsidóság jövője? Ezzel saját kulturális fejlődésünk lehetőségeiről vetjük föl a kérdést.

* * *

Az a szempont, amelyből könyvem fródot, maga szabja meg a kis tanulmány föladatait. Szemügyre kell vennünk a zsidók mindenféle politikájának céljait és értéküket, de előbb ismerünk kell a zsidók mostani helyzetét az egész földön, meg hogy minő irányban fejlődhetnek vagy akarnának fejlődni.

Ez a terv — amely persze vázlatnál egyéb nem akar, nem is tudna lenni — azt kívánja, vessünk egy pillantást a zsidóság számára és elterjedésére. A zsidók természetesen két nagy csoportra oszlanak: a keleti és a nyugati zsidóságra, amely utóbbiakhoz a keleti zsidók azon rajait is számítjuk, amelyek csak az imént keltek át Amerikába. E két csoport annyira különböző, hogy létfeltételük is különböző meg jövőjük is

más lesz; másnak kell lennie. Ezeket hát külön kell tárgyalnunk.

Számuk a következő: (Dr. Ruppins Artur megbízható adatai szerint, amelyeket könyvében: *Die Juden der Gegenwart*, 2. Aufl. 1911., találhatunk.)

Egészben tizenkettőmillió zsidó él a földön. Ebből öt milliónál több Oroszországban, egy millió Galiciában, egy negyedik millió Romániában és egy millió Magyarországon. Ezek az úgynevezett *keleti* zsidók; számuk vagy hét millióra rúg. (Az egy millió magyar-zsidó, akinek java-része Budapesten lakik, felerészben a nyugati zsidósághoz sorolható.) Két millió zsidót számlálhatunk Nyugat-Európában, azaz (részben) Magyarországon, Ausztriában (Gácsországot bele nem foglalva), Hollandiában, Dániában, Belgiumban, Francia, Angol- és Németországban (itt kerek 600,000 van.) A nyugati zsidókhöz sorakoznak az amerikai zsidók, akik éppen két milliót tesznek. Ebből egy és háromnegyed milliót az Egyesült Államokban, többet egy milliónál Newyork városában találhatunk.

A hátramaradott rész Ázsia, Afrika és Ausztrália közt oszlik meg.

Riport a szomszédból.

Hazánk — minden sovínizmustól eltekintve — természeti kincsekben aránylag a világ leggazdagabb országa; azonban vezet a természet kincseinek ki nem használásában is. Sehol a föld kerekén nincs olyan gázkút, mint a sármási, s mégis, míg külföldön a víz erejét is felhasználják üzemek hajtására, addig nálunk annak az óriási erejű gázkútnak kihasználásáról még szó sincs. Alig van az országban egynéhány jól vezetett üzem, mely a természet kincseinek kihasználására lett volna alapítva, mely a külföldi hasonló üzemek között is megállná a helyét. Ilyen elsősorban a sóvári sófőzde, mely — eltekintve attól, hogy hazánkban egyedülálló — egyik legrégibb sótelepe az országnak. Története még a középkorba nyúlik vissza. Míg a többi bányák munkásai magyarok, az u. n. *sóvágiak* voltak, addig Sóvárra 1570—71. körül hoztak idegen munkásokat Hallstadtból és Gmundenből, állítólag azért, mert a mi munkásaink a sófőzéshez

TÁRCA.

Mulatgatok...

Mulatgatok... Nóta járja...
Bánatos, bús nóta.

Cigány húzza szívredzdtön,
Azt, hogy: Amióta...

Nóta lelke száll messzire,
S bár hangja meggyengül;
Mégis hallja az én szívem,
Hogy nincsen egyedül.

S mintha válasz jönne tőle
S vidám hang is vele,
Mert a vonó kéretlen is,
Vígabba fog bele.

Csak vígabbat!... Elég volt már.
De mégsem. Hadd hallom.

Csak még egyszer... Azt húzzad, hogy:
Pántlikás kalapom. *Dvortsák Győző.*

Az akasztás.

(Tanulmány.) :: Irta Kuhárszky László.

Az ó- és középkorban szokásos számtalan kivégzési mód közül az *akasztás* az, melyet egyes államok igazságszolgáltatásuk keretében még mai nap is alkalmaznak.

A halálbüntetés e módja hazánkban sincs eltörölve, mert az 1878. évi V. t.-c. vagyis a büntető-törvénykönyv 21. § a világosan kimondja, hogy: «a halálbüntetés zárt helyen, *kötél* által hajtatik végre».

Magának a halálbüntetésnek mikénti végrehajtását az igazságügyminiszternek 6757—1900. ig.-ü. min. eln. szám alatt kiadott rendelete szabályozza, melynek 5. §-a következőképpen hangzik: «A végrehajtásra kitűzött óra elérkezével a kir. ügyész a kivégzendőt elővezeteti; mire a törvényszék részéről kiküldött bíró az első bíró-

sági ítéletnek a kivégzendőre vonatkozó rendelkezését, valamint a kegyelem kérdésében hozott királyi elhatározást felolvassa. Ezután a kir. ügyész kijelenti, hogy ezek alapján az elítéltet a halálbüntetés végrehajtása végett átadja a hóhérnak.

A hóhér kötelességét azonnal teljesíti.»

E kötelesség teljesítése a mai gyakorlat szerint abból áll, hogy a hóhér, az ügyész kijelentése után nyomban felvezeti a kivégzendőt a 2—2¼ m. magas akasztófa alatt lévő zsámolyra. Ekkor a hóhér két pibékje gyorsan összekötözi a kivégzendő egyén kezét és lábát, mely idő alatt a hóhér a bitófa mögé elhelyezteti létrára megy és a bitófa tetején levő kampós szegről lecsüngő hurkot az elítélt nyakába akasztja.

Mihelyt a hurok a kivégzendő nyakán van, a két pibék azonnal elrántja a zsámolyt, s a hóhér «le» jelszavára húzni kezdi a szenvedő bokájára kötött és a bitófa alján lévő csigán átvont

MEGNYILT

Eperjesen, Főutca 80.,

a törvényszék mellett :: a

PÁRISI-RUHA-NAGY-ÁRÚHÁZ

legnagyobb kész és mértékutáni férfi-, fiú- és gyermekruha-vállalata.

Feltűnő szép női- és leányfelöltők!

Ezeket hát külön

Ruppins Artur
Ezeket könyvében:
Auf. 1911., talál-

6. zsidó el a föl-
Oroszországban,
1 millió Romániá-
ban. Ezek az ügy-
vagy hét millióra
6, akinek java-
zban a nyugati
6 zsidót számlál-
részen) Magyar-
szágot bele nem
an Belgiumban,
számban (itt kerek
hoz sorakoznak
két milliót tesz-
milliót az Egye-
milliónál Newyork

Afrika és Ausztrália

szédből.

ustól eltekintve
lag a világ leg-
zetet a természet
is. Schol a föld
mint a sármási,
ét is felhasznál-
lunk annak az
ásáról még szó
néhány jól veze-
nek kihasználá-
külöföldi hason-
a helyét. Ilyen
y — eltekintve
— egyik leg-
rténete még a
többi bányák
vágók voltak,
hozta idegen
andenből, állító-
k a sófőzéshez

batkozó rendel-
désében hozott
an a kir. ügyész
litéit a halál-
ja a hóhérnak.
teljesíti.

gyakorlat szerint
jelentése után
a 2—2½ m.
lyra. Ekkor a
tötözi a kivég-
y idő alatt a
trára megy és
egről lecsüngő

nyakán van,
számolyt, s a
szenvedő bo-
csigán átvont

AZ

alata.

□□□

nem értettek; ezen állítás azonban nem állhat meg, mivel a sóbányákat csak jóval később ontotta el a víz.

Bár, amint már említettem, a telep országos hírvé, városunk egyharmada nincs tisztában azzal, hogy minő hatalmas üzem van Sóváron.

Már messziről feltűnik a sóraktár templomtoronyszerű épülete. A sósvíz két aknából merítik és pedig a régi *Lipót*- és az új *Mária*-aknából. Elsősorban a régi aknát néztem meg. Egyszerű faépületben van a kút, mely 155 m. mély. A felvonó-erőt itt egy 25-lóerős Diesel-motor szolgáltatja. A tömlőbe, mely két nyers ökörbőből készült, egyszerre 6 hl. víz fér be. Az aknában 1½ m. mély a víz. A munkások létrán szállnak le a mélybe; összesen 52 létra vezet a mélységbe. A legutóbbi időben észrevették, hogy a víz rohamosan fogyni kezdett, s a kiaknázzhatatlannak hitt sósvíz kiapadt. Új forrást kezdtek keresni s a telep jobb oldalán, 93 m. fúrás után még bővebb sóforrásra akadtak, mint a régi. Az új aknában éjjel-nappal folyik a munka, itt a felvonó-erőt egyelőre 4-óránként felváltott lovak végzik. A víz mélysége 140 m. A kihúzott víz az aknákból csöveken a *tartályházba* fut. 9 hatalmas tartály van, tartalmuk 1350 hl. A tartályházból egyenlő időközökben egyenlő mennyiségű sósvíz folyik az ú. n. *előmelegítő-katlanokba*, ahol a vizet temperálják, hogy ne kerüljön egész hidegen a *főzőkatlanokba*.

Két sófőző van, a régi *Ferenc*- s az újabb *Nándor*-sófőző. A katlanokat alul fűtik s pedig úgy, hogy a lángokat léghuzam útján viszik a katlanok alá. A kifejtett hőfok 900°—1000° C.

A sósvíz 3 óráig fő, aztán a sót felhúzzák és *hordóládákban* a *lecsepegőpajtába* viszik, hol a sósvíz lecsepeg s csatornán át a katlanba folyik vissza. A lecsepegett sót a szárítóba viszik át, a honnan teljesen megszáradva a raktárba helyezik. A sófőző-katlanok alatt égő tüzeket ki szokták 3-hetenként oltani s a katlanok falára lerakodott sót, mivel ez az átmelegedést hátráltatja, levakarják.

Van még egy hatalmas taposó-kerék, melyen a katlanokban levő vizet felhúzzák, midőn az üzem szünetel. A só nagy százalékát bizonyítja, hogy a vízbe helyezett tárgyakra, akár csak Karlsbadban a «Sprudel» forrásban, ráakad a só.

A telepen az 1911-ik esztendőben 130,245

kötelet. De ugyanakkor megfogja a hóhér egyik kezével a szenvedő fejét, másik kezével pedig az állát és az egész fejet előrenyomva, kiemeli nyakcsigolyájából, minek következtében néhány perc alatt bekövetkezik az agy- vagy szívhűtés (fulladás).

Hogy a halál mennyi idő alatt áll be, nem lényeges; de mindenesetre fontos, hogy a szenvedés lehetőleg rövid ideig tartson. A fej előre való nyomásának célja tehát nem egyéb, mint hogy a hurok az elítélt torkát minél jobban összeszorítsa, mert ezáltal az öntudatlan állapot azonnal bekövetkezik, s a szenvedés, dacára annak, hogy a halál még nem következett be, mégis megszűnik.

A mai korban a kivégzés tehát csupán arra irányul, hogy a társadalomra veszélyes gonosztevő néhány perc alatt, fájdalom nélkül elpusztuljon. Ez a cél azonban nem mindig lebegett az emberiség szeme előtt, miután az akasztófán nemcsak a gonosztevő kiirtását, hanem egyúttal megbüntetését is célozta. Ezért azután úgy az akasztófa alakja, valamint a kivégzési aktus is, igen gyakran változott.

Különbözik az embernek erőszakos megfojtása olyan régi, mint a halálbüntetés maga. Legősibb végrehajtási módja akként ment végbe, hogy a kivégzendő nyakára kétféle hurkot kötöttek, amelynek mindegyik végét egy-egy ember addig húzta, míg a szenvedő meg nem fulladt.

Később ezt a kivégzési módot az akasztás követte, melyet úgy hajtottak végre, hogy a kivégzendőt valamely lombtalan vagy száraz fa egyik ágára föl húzták.

hl. vizet emeltek ki, a sótermelés 60,488 mm. volt, a felhasznált famennyiség 10,755 m³, egy köbméterre tehát 6 mm. só esik. Egy liter sósvízben van 316 gramm só (Nall). A telep munkásainak száma 70. Mindezeket az adatokat a telep vezetőjének, *Merza* főmérnöknek szivességéből közölhetjük, ki oly szives volt s adataimat szak tudásával kiegészítette, megmutatta a «Mária»-akna fúrásakor talált *kék sót*, mely még nincs analizálva, úgyszintén gipsz- és sókristályokat. A felhalmozott kristályokat és cseppkőszzerű sóoszlopokat a főmérnök a földtani múzeumnak ajándékozta. H.

Ezen közleményünknek nem szabad magán viselnie Sóvár újra való felfedezésének bélyegét. Világért sem. Célja csupán az, hogy városunk közönségének érdeklődését felkeltsük e nagy-szerű telep iránt. Mert úgy vagyunk vele, hogy a magunk kincseiben, bennünket körülvevő természeti szépségekben mi magunk gyönyörködünk legkevésbé.

Szakosztályi ülés a városnál.

— 1912. március 27. —

Számos és fontos ügyet tárgyalt le a március 27-iki szakosztályi gyűlés.

1. Tárgyalta a szakosztály a vármegyei *eb-tartási szabályrendeleti javaslatot* és kifejtette óhajait. Javaslata szerint a kedvtelésből tartott kutyák adója 4 kor. lenne.

2. A főutcai nagy-kaszárnya ügyében a tanács előterjesztette a pénzügyminiszterrel folytatott tárgyalásainak eredményét. Ezek szerint a miniszter hajlandó *pénzügyi palota céljaira* 25—30 évre bérbevenni az épületet és fizet az eddigi 5000 kor. béren felül a befektetett átalakítási költség (kb. 300,000 kor.) után évente 5½%-ot. A főutcai bolthelyiségekre a miniszter nem reflektál, azoknak bérét tehát a város élvezi. A szakosztály javasolja, hogy a közgyűlés fogadja el ezt a megoldást, mely a városra mintegy 5000 kor. évi új bevételt jelent.

3. A régi katonai *csapatkórház* épületének felhasználása tekintetében *Krayzell* Aladár polgármester jelentette, hogy itt járt *Vig* Albert iparoktatási főigazgató és az épületet ipariskolai célokra teljesen alkalmatlannak találta. A tanács két alter-

Valószínű, hogy idők folyamán az elítéltnak a száraz fán való kivégzéséből fejlődhetett ki a fából készült maradandó bitófa, melynek legrégibb alakja a Γ és a Υ alakú akasztófa, melyet az ókor minden kultur és barbár népe nemcsak ismer, de a halálbüntetések végrehajtásánál általánosan alkalmaz.

Egyesek a Υ alakú bitófát a keresztfától származtatják, azt állítván, hogy akasztófát tulajdonképpen csak Nagy-Konstantin császár alkalmazta volna először, ki — Jézus iránti tiszteletből — a keresztrefeszítést eltörölte s helyébe az akasztást honosította meg. Ez az állítás azonban téves, mert az akasztás sokkal régebbi kivégzési mód a keresztrefeszítésnél. Bizonyosságul szolgáljon Mózes IV. könyve 25. fejelet 3—4. verse: «És Izrael Beelfogor (kéjbálvány) szolgálatára áll. És megharagudván az Úr, mondá Mózesnek: Fogd meg a nép minden fejedelmeit és *akaszd* föl őket a nap ellenében *akasztófükre*, hogy haragom eltávozzék Izraeltől.»

A középkorban az egyágú akasztófa mellett igen sűrűn előfordul a két-, három-, sőt a négyágú akasztófa, melyek elnevezésüket az oszlopok mennyiségétől nyerték.

A kétágú Γ akasztófa gyakoribb, míg a három- és négyágú a ritkább és leginkább a városokban alkalmazták.

A XVI. század végéig az akasztófát fából ácsolták össze, azontúl — legalább egy részét — kőből építették. Az ilyen kőből épült akasztófa sok helyen még a múlt században is fennállott és csak az ötvenes évek elején került lebontás alá.

nativ javaslatot terjesztett a szakosztály elé. Az egyik szerint az épületet a Vakokat Gyámoltó Országos Egyesületnek kellene átengedni, mely egyesület itt 40 vak gyermeket tanító és foglalkoztató intézetet rendezne be. A másik javaslat szerint az épület 15,000 kor. költséggel bérházzá alakítandó át. A szakosztály az utóbbit javasolja a közgyűlésnek.

4. Az *igazságügyi palota* dolgában a szakosztály javasolja a közgyűlésnek, hogy a Zöldfa telkéből 1879 □-ölet 25 K.-val adjon el a város az igazságügyminiszternek és vállalja magára a környék rendezését, ami egy új utca nyitását vonja maga után.

5. A *jégyár* ügyében a szakosztály véleménye az, hogy a város ne vegye meg a jégyárat a felajánlott 42,000 kor. vételáron, mivel ez reá nézve újabb tetemes áldozatot jelentene.

6. *Bretz Sándor* v. építésznek az új kaszárnya építésének vezetéséért és ellenőrzéséért a szakosztály 2200 K. tiszteletdíj megszavazását javasolja.

7. Az eperjes—felsővízközi *automobil-járat* létesítését a szakosztály elősegíteni kívánja és javasolja, hogy a város építsen 15,000 kor.-ért egy auto-garázst.

Ezenkívül tárgyalta még a szakosztály az új vágóhídi szabályrendeletet, valamint azt a szerződést, mellyel Sárosvármegyétől újabb 36 □-ölnyi területet vesz örökös bérletbe a város az új kaszárnya céljaira.

SZÉCHENYI-KÖR.

A **Kör hangversenye** iránt, melyet május 5-ikén tartanak meg táncmulatsággal egybekötve, nagy az érdeklődés. A zeneszakválasztmány március hó 22-ikén tartott gyűlésében foglalkozott az estély előkészítésével, kimondotta, hogy az estély fővédnökétől fölkéri dr. *Berzeviczy* Albertné öccsellenciáját, védnökeik pedig báró *Ghillány* Imréné és *Semsey* Boldizsárné önméltóságukat. Ezenkívül egy nagy rendező-bizottság fogja előmozdítani a nivós estély sikerét, melyben benne lesz az egész vármegye intelligenciája. Az estély tiszta jövedelmét vármegyénk kulturájának intenzívebb fejlesztésére fogja fordítani a Széchenyi-kör. A nemescéllú estélyre ez úton is felhívjuk vármegyénk lelkes közönségének figyelmét.

A régi akasztófák nagyon magasak voltak, mert nemcsak kivégzésre használtattak, hanem egyúttal elrettentésül is szolgáltak. Állítólag a szabályszerű akasztófa oly magas volt, hogy alatta lovaskatoná föltartott lándzsával elvágolhatótt.

Hogy tehát az akasztófák minél szembetűnőbbek legyenek, vagy a városok kapui elé vagy dombok tetején szokták volt azokat felállítani. Ilyen dombnak vagy emelkedettebb helynek a neve azután: «*akasztóhegy*»; «*akasztódomb*» vagy «*akasztóberc*» volt.

Magas lévén az akasztófa, létrán kellett a kivégzendőnek felmenni a keresztgerendáig, hol a hóhér a lecsüngő kötélből hurkot dobott a kivégzendő nyakára és a létráról letaszította. A hóhér pribékjei pedig a szenvedő lábainak kezével vagy későbbben kötéllel való húzása által segédkeztek.

A múlt század közepe táján nem kellett többé az elítéltnak a létrán fölmennie, mert csiga segítségével húzták fel a magasba. A csigán való felhúzáshoz ugyanis erős szíjból készült csattoshámot vagy övet használtak, mellyel a kivégzendő kezét a mellén keresztbetéve lekötötték, s azután az akasztófa keresztgerendájáról lelógó kötél egyik végét beakasztották az öv hátsó részén lelógó csatjába és a kötél másik végével pedig felhúzták a magasba, hol a hóhér elvégezte az akasztás munkáját. Ilyen akasztóhámmal akasztották föl 1853. március 3-ikán Noszlopy Gáspárt, a szabadságharc egyik legtevékenyebb szereplőjét; Sárközy Somát és Jubál Károlyt, ki a siralom-

HIREK.

Kinevezés. A király dr. *Timcsák* Aladárt, a lőcsei törvényszék jegyzőjét az eperjesi járásbíróshoz albiróvá nevezte ki.

Kinevezések a sóvári erdőhivatalnál.

A földmívelésügyi miniszter a sóvári erdőhivatal kerületében *Gründl* Gyula címzetes erdőtanácsost valóságossá, *Hánor* József erdőmérnököt főmérnöké, *Smuck* Hugó segédmérnököt mérnöké, *Jurán* Miksa és *Grossman* Imre erdőmérnökjelölteket segédmérnökökké nevezte ki.

A hivatalos lapból. Az eperjesi kir. törvényes elnöke *Vadászi* Ferenc kassai táblai kiegészítő szolgát a kisszebeni járásbíróshoz hivatalos szolgáivá nevezte ki.

Hivatalvizsgálat. Eperjes város polgármestere kedden a rendőrkapitányi hivatalban pénztári és hivatalvizsgálatot tartott, s mindent példás rendben talált.

Kegyeletes határozat. Az eperjesi jogakadémia tanári kara a legutóbb megtartott ülésén elhatározta, hogy volt jeles tanárainak, dr. *Vécsy* Tamás, *Berzeviczy* Albert, *Horváth* Ödön, *Raffay* Ferenc arcképeit megfesteti s az akadémia dísztermében elhelyezi. A költségek megszerzésére a volt tanítványok körében gyűjtést rendeznek.

Hymen. *Hirschfeld* Jenő (Eperjes) eljegyezte *Grosswirth* Szidikét Eperjesről.

A Lenke-kert mű-, kereskedelmi- és tájkertészet Eperjesen (rendelésekre felvételi iroda: Főutca 83.), ajánlja menyasszonyi, nyoszolyólányi csokrokat, alkalmi virágajándékokat a legmodernebb kivitelben, mérsékelt árak mellett!

Kivezénylés. *Lazarou* János, 5. gy.-ezredbeli főhadnagyot Miskolcra, az utász-különítményhez 3 hónapi időre kivezényelték.

Halálozás. *Szethlo* János, az eperjesi ág. hitv. evang. I. egyház félszázadon volt lelkesze, főesperes, életének 88-ik évében, hosszú, súlyos szenvedés után márc. 26-ikán Besztercebányán meghalt. Temetése márc. 28-ikán ment végbe a legnagyobb részvét mellett. A család a gyászbeszéd alkalmából a következő gyászjelentést adta ki: «Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett, jó édesatyánk, apósunk, nagyatyánk és

házban teljesen megöszült; továbbá a székely vértanúkat: Gálfy Mihályt, Török Jánost és Horváth Károlyt.

A megtörtént akasztás után következett még a biztonsági intézkedés, mely abból állott, hogy a hóhér a hulla nyakán lévő kötelet kicserélte lánccal, melyet sokszor le is lakatolt, hogy a kivégzett hozzátartozói le ne vehessék a hullát, melynek az akasztófán addig kellett függni, míg el nem rothadt, vagy össze nem száradt vagy míg magától le nem esett az akasztófa alatt lévő verembe, az ú. n. *emészőgödörbe*, melybe azután esetleg elföldelték.

Ez a szokás, hogy akasztott ember hulláját az akasztófán hagyták függni, már a régi egyiptomiaknál is megvolt, mit József álomfejtése is bizonyít, ki a tömlőben fogolytársának álmát akként fejté meg: «Farao megemlékezik a te fejedről és tégedet felakasztat akasztófára és a te testedet rólad leeszik a madarak.» (Mózes I. k., XL. fejt., 19. vers.)

A lánccal való akasztásról szó van V. Károlynak 1533-ban kiadott törvénykönyvében, valamint az 1725—64. években Németországban hozott ítéletekben is, melyekben világosan ki van mondva, hogy az akasztás az akasztófán kötéllel és lánccal hajtassék végre.

De nem mindenütt és mindenkor hódoltak az emberek ennek a szokásnak, mert sok helyen a kivégzettek csak naplementéig vagy legfeljebb három napig hagyták lógni az akasztófán. Ma pedig már ez sincsen szokásban, mert pl. nálunk, a fentidézett miniszteri rendelet szerint: «a kivégzettek hullája azon időponttól kezdve, mely-

dédatyánk: főtisztelendő *Szethlo* János úr, az eperjesi ág. hitv. evang. ker. magyar-német egyházközség 50 évig volt lelkesze, a VI szabad királyi városi ág. h. ev. ker. egyházmegye 30 évig volt főesperese, a tiszai ág. h. ev. ker. egyházkerület volt püspökhelyettese, a tiszakerületi ev. gyámintézet volt egyházi elnöke stb., életének 88. évében, hosszab, súlyos szenvedés után ma reggel 3 órakor jobblétre szenderült. A megboldogultnak hült tetemei márc. 28-ikán, csütörtökön délután 1/4 órakor fognak az ev. lelkészlakból az ág. hitv. evang. ker. anyaszentegyház szertartása szerint a helybeli ev. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Az igaznak emlékezete legyen áldott! Besztercebánya, 1912. március 26. Dr. *Szethlo* Gusztáv, dr. *Markó* Sándorné szül. *Szethlo* Anna, dr. *Szethlo* János, *Szethlo* Gerő, gyermekei. Dr. *Markó* Sándor, veje. Dr. *Szethlo* Jánosné szül. *Benigny* Zelma, *Szethlo* Gerőné szül. *Szontagh* Klára, menyei. Ifj. *Radvány* Istvánné férjével, *Raisz* Dezsőné férjével, dr. *Markó* János, *Markó* Árpád nejevel, *Klobusiczky* Béláné férjével, dr. *Szethlo* Zoltán, *Szethlo* Ervin, *Szethlo* István, *Szethlo* Géza, *Szethlo* Magda, ifj. *Szethlo* János, *Szethlo* János, *Szethlo* Rózsa, *Szethlo* Boriska, unokái. *Radvány* Sándor, *Radvány* Pál, *Radvány* Imre, *Raisz* Emma, *Raisz* György, *Klobusiczky* Tibor, dédunokái.

Dudinsky József végpetrii gör. kath. lelkész március 25-ikén, életének 75-ik, áldozásának 46-ik évében, rövid szenvedés után meghalt. Az egyházmegyei hatóság a parochia ideiglenes ellátását *Gojdis* István cigelkai lelkészre bízta.

A Lenke-kert mű-, kereskedelmi- és tájkertészet Eperjesen (rendelésekre felvételi iroda: Főutca 83.), ajánlja előkelő és kiválóan művészes kivitelű gyászkoszorúit igen mérsékelt árak mellett!

Ápr. 1—6-ig mindennap érkeznek valódi *balatoni fogások*, valamint különféle friss *dunai halak* *Kun* Sándor fűszer- és halkereskedésébe, Eperjes. Telefon-szám 137.

Réz Mihály választójogi vitája kedden este ért véget. Az intelligens hallgatóság osztatlan figyelmével folytatott vitaestélyek. Hétfőn dr. *Maibaum* Artur másfélórás beszédében az ált. titk. választójogi jogosultságát bizonyította meggyőző erővel. Bizonyítani próbálta azt is, hogy a mai választói rendszer egyes osztályoké; adatait érdekes példákkal illusztrálta, kimutatta azt is, hogy a mai parlament mai összerakásánál fogva sem hozhat szociális törvényeket.

A magas színvonalú előadást pártállástól eltekintve egyenlő lelkesedéssel fogadták. Kedden dr. *Flórián* Károly szólalt fel, kinek érdekes fejtegetései után dr. *Rosenberg* Mór érdekes statisztikai adatokat hozott fel arra vonatkozólag, hogy a választókerületek arányos beosztása mellett az ált. titk. választói jog is megteremti a magyarság szupremáciáját. Úgyes előadása után *Gömöry* szólalt fel a választójog ellen, dr. *Réz* Mihály a zárószó jogán reflektált a fölszólalók megjegyzéseire, majd *Ludmann* Ottó korelnök köszönte meg az érdeklődők figyelmét s az előadást bezárta. A húsvét utáni hétfőn *Mussoni* Antal, a Sárosvármegyei Takarékpénztár igazgatója tart előadást a Koronajáradékról.

Húsvéti tojásokak, magyar gyártmányú illatszerek és locsolók *Theisz* Árminnál Eperjesen, Főutca 58. sz. a. nagy választékban, olcsón kaphatók.

Virágkiállítás s virágvásár. Az Eperjes Széptérségi Előmozdító Egyesület április 4., 5. és 6-ikán az Eperjesi Korcsolyázó-egyesület újonnan épült csarnokában azálea-, jácint-, nárcis-, szobanövény-kiállítást és -vásárt rendez. A kiállításon az eperjesi «Lenke-kert» kereskedelmi, mű- és tájkertészete vesz részt. A kiállítás naponta d. e. 10-től 1-ig és d. u. 2-től 6-ig van nyitva. A kiállítás látogatása díjtalan. Reméljük, hogy közönségünk méltányolni tudja majd ezen altruisztikus egyesületünk intencióit s sűrűn fogja felkeresni a szépeket fejlesztő, lelket nemesítő kiállítást.

Köszönet. *Nevtelennek* az eperjesi orthodox izr. hitközség szegényei javára adományozott és laskakiosztásra fordítandó 50 kor. kegyes adományáért ezúton fejezi ki hálás köszönetét az eperjesi orthodox izr. hitközség előljárósága.

A Kárpát-egyesület estélye. A M. Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya idei turista-estélyét március 24-ikén, vasárnap tartotta meg a Kollégium nagytermében. Az estély iránt nagy érdeklődés nyilvánult és az előkelő közönség teljesen megtöltötte a termet. Az Osztály szerencsésen választotta meg felolvasása tárgyát, mert az ország oly vidékét mutatta be, amelyet a felvidéki ember a legkevésbé ismer. Dr. *Cholnoky* Jenő, kolozsvári egyetemi tanárnak «A sármási gázkúttól a Bihar tetejéig» c. tanulmányos művét olvasta fel az Osztály titkára. A tudós szerző

karóba húzni vagy kerékbe törni, a gyilkosokat pedig le kell nyakazni.

A régi magyar jog szerint akasztófaival büntették nemcsak a tolvajokat és rablókat, hanem a katonaszökevényeket, valamint a lázadókat is, mert az akasztás mindenkor a legbecstelenebb halálbüntetések közé soroztatott.

Az akasztás aktuosa hazánkban épp úgy folyt le, mint egyebütt s a kivégzéshez használt bitófák ugyanolyan típusúak voltak, mint bárhol másutt, melyeknek ismeretes magyar nevei: akasztófa, bűnfa, háromfa és törvényfa.

Az akasztófa elnevezés a legrégebb, mellyel az egy- és kétágú akasztófat illették.

Háromfa elnevezését az akasztófa, három gerendájától nyerte, melyek közül kettő egymástól bizonyos távolságra a földbe volt állítva, a harmadik pedig felül összekötötte azokat. Ennek az akasztófanak gúnyos elnevezése még a *háromágú palota* is.

Legrégibb akasztófaink az egy- és kétágúak, melyek közül az utóbbi a leggyakoribb és egész a mostani modern vagy oszlop-akasztófa behozataláig volt használatban.

Az egyágú akasztófa többnyire tölgyfából készült, míg a kétágú sokszor kőből is épült. Ilyen kőből épült akasztófa volt többek között az egeri, melynek négyszögű területe kőfállal volt bekerítve. A kőfal nyugati oldalán ajtó volt, északi és dél oldala közepén pedig két kőoszlop meredezett, melyeken egy gerenda a beléje erősített akasztóhorgokkal nyugodott.

A XVIII. század közepe táján legelterjedtebb akasztófa a háromágú, melyek közül legneveze-

ben az orvosok a halál bekövetkezését egyetértőleg határozottan megállapították, még 30 percen át a bitófán érintetlenül marad és csak ezután, újabb orvosi vizsgálat megtörténtevel emelhető le arról; két óra leforgása előtt azonban azon épületről vagy zárt helyről, hol a kivégzés végbement, sem el nem szállítható, sem fel nem boncolható».

Az akasztás mint halálbüntetés nem volt ismeretlen a régi magyarok előtt sem, mely kivégzési módot már bejövételük előtt is szelvényben alkalmazták.

Anonymusa «Magyarok tetteiről» című könyvében kétféle is megemlékezik az akasztásról:

«Hungár Laborc nevezetű ispánját Álmos vezér vitézei üldözvén s elfogván, egy folyó mellett azon helyen fölakasztának.»

«A magyarok Zabort, a nyitrai vezért egy magas hegyre vivén, fölakaszták.»

De nemcsak Anonymus, hanem a történelem is elősorol több nevezetes akasztást, pl. Péter király fölakasztatta az ellene összeesküdt főurakat.

Szt. László király idejében a visszaeső tolvajokat akasztófára ítélték.

IV. Béla alatt Lőrinc országbíró és mocsonyi ispán a szőrényi bánáság védelmében legyőzi a bolgárokat, sokakat közülök a Duna partján fölakasztatott.

Rudolf király korában akasztással büntették azokat a kalmárokat, kik a nemesek és jobbágyok szekereit és lovait, a saját személyük vagy podgyászaik szállítása céljából elvették.

Verbőczy «Tripartituma» akként intézkedik, hogy a tolvajokat föl kell akasztani, a rablókat

előbb Erdély geológiai keletkezését ismerteti, hegyeit és folyamvidékeit, majd a sármási gázkút lényegét és jelentőségét. Azután pedig elvezet Kolozsvárról a Bihar-hegységig és feltárja a bejárt vidék minden egyes földrajzi, természeti nevezetességét, sőt az ott lakó magyar és oláh nép életmódját és viseletét is. Az érdekes felolvasást a közönség tetszéssel fogadta. A képek vetítését nagy szakértelemmel *Pesko Ödön* végezte. Az estélyt *Szabó Gábor* szavalata nyitotta meg, aki *Csengey Gusztáv* «Ki a szabadba!» c. hangulatos, szép versét adta elő. A felolvasás után a közönség *Kugler Ede* gordonkajátékában gyönyörködött, aki *Wagner Richárd* «Walther dalá»-t «A mesterdalnok» c. operából játszotta *Becht József* művészi harmoniumkíséréte mellett.

Letartóztatott kereskedő. Az eperjesi rendőrség e hó 30-ikán d. u. 1/2 3 órakor letartóztatta *Sziklai Samu* helybeli női-divatkereskedőt gyújtogatás büntette miatt. Három hét előtti számunkban megírtuk volt, hogy boltitűz támadt a szerencsétlen ember üzletében. A megejtett nyomozás, melyet *Halmi János* tb. rendőrkapitány vezetett, nagy ügyességgel megállapította, hogy a gyújtogató maga *Sziklai Samu* volt. A letartóztatott kereskedőt a rendőrség átadta az ügyészségnek.

Élőhal állandóan kapható *Schnitzer* Samu-nál, Fő-utca 97. sz. alatt; telefon 149.

A színválasztmány ülése. Városunk színválasztmányja a polgármester elnökletével, márc. 28-ikán tartotta választmányi ülését a városháza nagytermében. A választmány tagjai közül megjelentek *dr. Baán Achill*, *dr. Both Tamás*, *Csengey Gusztáv*, *dr. Desseffy István*, *Matherny Gusztáv* és *Saly Győző* rendőrkapitány. A színválasztmány összehívását az tette szükségessé, hogy a színválasztmány kerül. elnöke, *Dókus Gyula* zemplénvármegyei alispán meghívta az eperjesi színválasztmányt Sátorajújhelyen a vármegyeház nagytermében márc. 31-ikén délután 3 órakor tartandó kerületi választmányi ülésre. A kerületi választmányi ülés napirendje az elnök, jegyző és színigazgató megválasztásából áll, továbbá, hogy a legközelebbi kerületi választmányi ülés hol tar-

tassék. A színválasztmány elhatározta, hogy amennyiben a kerületi választmányi gyűlés nem Sátorajújhelyben tartatnék meg, úgy városunk vendégszeretét ajánlják fel. Továbbá elhatározta a választmány, hogy színházunkat további egy esztendőre, tehát az 1912—13. esztendőre *Mezei Kálmán*nak adja.

Szalonzáshoz töltenek 9, 10 és 11 fillérjével darabonként *Theiss* Árminnál Eperjesen, Fő-utca 58. sz. alatt kaphatók.

Mozi. Ma vasárnap több humoros pontból és drámából álló élvezetes műsor!

Kerületi tornaverseny Kassán. Mint mult számunkban jeleztük, a közoktatásügyi miniszter ez évben az ország négy nagyobb városában kerületi tornaversenyek megtartását határozta el, mely versenyek közül a *kassai május 16-ikán* vagy 17-ikén fog megtartatni. E versenyen a beszercebányai, kassai és debreczeni tankerületek középfokú intézetei, u. m. gimnáziumok, reáliskolák, tanítóképzők, középkereskedelmi iskolák és polgári fiúiskolák növendékei vehetnek részt. Reméljük, hogy városunk ifjúsága csak öregbíteni fogja városunk sportjának híret.

A Circus Kiss a jövő hét elején, húsvét vasárnapján kezdi meg előadásait, délután 4 órakor és esti 8 órakor. Érdekes műsor!

A miskolci orsz. háziipari és amatőrkiállítás ma nyílik meg Miskolcra nagy ünnepség keretében, *Izabella* hercegnő védnöksége alatt. A kiállítás páratlanul gazdag és változatos s minden váralakozást messze felülmúló. Ezer kiállító több mint húszezer tárggyal vesz részt. Az ország minden vidéke méltóan van ott képviselve.

Kun kávé-keverékei kitűnőek!

Reminiscenciák a fényképészeti kiállításról. Bezarultak az amatőrkiállítás kapui, a vezetőség most állítja össze a költségvetést. Nem is a költségvetéssel akarok foglalkozni, hanem egyáltalában Eperjes műértő, kulturközönségével. No, az ügyvédek elég szép számmal voltak képviselve, majd a fele nézte meg, a hivatalnokok száma roppant csekély... A sok diák közül talán 20 sem nézte meg a kiállítást, itt azonban a vezetőség a hibás, mert a diákság részére olcsóbb jegyeket kellett volna adnia, hogy

megbüntetésére készíteni és állítani, 12 frt büntetés terhe alatt.

Ehhez hasonló gróf *Eszterházy Antal* kuruc generálisnak 1706-ban Veszprémmegyéhez intézett rendelete: «Intimálom a nemes vármegyének, hogy maga gremiumában minden falu és város határában akasztófákat erigáltasson és csináltasson, melyek sub poena mulctati két hét alatt mindenütt el is készüljenek»

Ezen számos akasztófából arra lehetne következtetni, hogy az akasztás abban az időben minden napos dolog volt. Pedig nem volt az olyan nagyon gyakori, s így az akasztófa, mint kivégzési eszköz, inkább csak elrettentéstül szolgált.

A mult század közepétől minden keresztgerenda nélküli, egyetlen oszlopból álló, alacsony akasztófát kezdtek használni s azóta még ma is használják, melynek tetejébe egy horgos szeg van beverve vagy becsavarva. Erről a szegről csüng alá az akasztáshoz szükséges kötél, melynek hurkát a hóhér az elítélt nyakába akasztja s a kivégzést a már leírt módon hajtja végre.

azok is szerény anyagi viszonyaik mellett megnezhessék. A kiállított képekről, a zsűri véleményéről már a mult számban írtunk. A sorsolás márc. 23-ikán este 7 órakor történt, amikor is 27 képet sorsoltak ki. Vasárnap bezárták a kiállítást, becsomagoltak a képek közül 25 darabot, melyek a miskolci kiállításra mennek föl, amelyen a kiállítók közül *Birtolon Aurél* külön vesz részt, úgyszintén *Rosenblatt* is, ki a helybeli kiállításon versenyen kívül indult, küld fel 25 db gyönyörűen kidolgozott arcképtanulmányt. Reméljük, hogy amatőrjeink és hivatásos kiállítóink csak öregbíteni fogják hírnevünket az ország amatőrjei és hivatásosai előtt. A kiállítás erkölcsi sikere teljes, anyagi sikertelensége közönségünk nem-érdeklődésében keresendő.

A Széchenyi-szálloda éttermében a legízletesebb és legolcsóbb étkezés vehető abonnalásban. Villásreggelik és társasvacsorák a legújtanosabb árban. Finom hegyaljai borok, minden időben frissen csapolt sör és pontos kiszolgálás.

Festőművészet a hentesiparban! Városunk rendőrkapitánya a kassai vegyész közbenjöttével vizsgálatot tartott városunk hentes-üzleteiben, mert utóbbi időben feltűnt, hogy az eperjesi kolbász s rokonsága, a virsli s szafaládé feltűnően pirul a vevőközönség előtt. A vizsgálat meglepő eredménnyel járt, mert megállapítást nyert, hogy főleg a virsli és szafaládé keményítőn kívül kátrányfestéket tartalmaz (amido azobenzol, sulfursavas nátrium). A rendőrség természetesen megindította a hentesek ellen az eljárást, kiknek bizonyítást a jövőben emegy a kedvük a pirosító használatától. Az igazság kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy akadt olyan hentesárú is, amelyik semmiféle vegyi szerrel nem volt preparálva.

A «Budapest», a függetlenségi és negyvennyolcas Kossuth-part hivatalos lapja, ma is azokért a politikai idealokért harcol, amelyekért Kossuth Lajos küzdött, akit benső kapcsolat fűzött a BUDAPEST-hez a lap megalapításától kezdve. A BUDAPEST-nek azonban csak az elhűsége a régi, de tartalomában, formában és terjedelemben alkalmazkodott a magyar újságírás hatalmas fejlődéséhez, úgy, hogy bármelyik nagy fővárosi lappal felveszi a versenyt. Előnye lapársai fölött az, hogy rajzoló és fényképészei illusztrálják a személyeket, mint a külföldi világlapok. A BUDAPEST minden új előfizetője megkapja a «Magyarország Nagyasszonyai» című gyönyörű dísmunkát. j

A Fő-utca 95. szám alatti butorüzlet 2 év olcsó lakbérszerződéssel átadandó. Értekezhet *Glück* Sámuel butorkereskedőnél. Addig is a butorok minden elfogadható áron adatnak el

Ennek az oszlop- vagy modern akasztófának feltalálója — elhunyt *Tóth Béla* frónk szerint — állítólag *Mayer brünni* hóhér lett volna.

Ilyen oszlop-akasztófát használt *Both* nevű hóhér is, és pedig Aradon 1849. október 6-ikán.

Az akasztott emberhez, a kötélhez és az akasztófához sok babona is fűződik. A XVIII. században igen elterjedt babona, hogy akasztott ember hüvelykujja szerencsét hoz és számos bajban orvosság. Tolvajok és gonosztevők használták szerencséhezőzőnek épp úgy, mint a kötelet. Mikor a XVIII. század vége felé *Róka Mihály* hírhedt szélhámost elfogták, tarisznyájában akasztott ember hüvelykujját találták.

A hóhér a babonás ember hiszékenységét ki is használta minden időben, s nemcsak a kötelet, de az akasztófa fáját is eladta, mert szerencsét hoz.

Népdalban is meg van öröktíve ez a babona:

«Ha érzed fogad fájását,
Járd körül az akasztófát.
Szakíts egy szálkát belőle,
Piszkálj meg a fogad véle!»

UHL MATH. virágüzlete

KASSA, Fő-utca 81. szám.

Színházi koszorúk, csokrok, Gyászkoszorúk
kosarak minden nagyságban és szalaggal és felirattal minden
□□□ árban. □□□ □□□ kivitelen. □□□

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Sürgőnyczim: Uhl, Kassa, Telefon (Interurban) 202.

Ajánlja a legszebb báli csokrokat, legyezőket, mellescsokrokat, laza, drótnélküli csokrokat. ■ Gyönyörű eljegyzési fantasie-tárgyak, különleges menyasszonyi csokrok, a legújabb Biedermeier-stílusban, stikkelt fátol-díszszel.

== Nyoszolyóleány-csokrok a ruha színe szerint készülnek. ==

Virító *Cykliamen*, mely egész télen virít, darabja 1 korona, szobafenyő (Aurokaria) 4 kor.-tól feljebb, pálmák 1 kor. 20 fill.-tól feljebb, virághagymák a legolcsóbb árban.

A legkisebb megrendelés is pontosan és nagy gondal lesz elkészítve s csomagolva.

Verekedés. Zboron március 24-ikén a legények óriási verekedést vittek véghez. Amikor is *Vrabely József Matusovics* Károlyt úgy vágta fejbe, hogy eszméletlenül terült el a földön. A szerencsétlen a bártfai kórházba szállították.

Friss dunai halakra előjegyzéseket elfogad *Schnitzer Samu*, Fő-utca 97. szám; telefon 149.

Turista-estély Kisszebenben. A Kárpát-egyesület Eperjesi Osztálya március hó 25-ikén, hétfőn Kisszebenben turista-estélyt rendezett az ottani osztályképviselőség meghívására. A kisszebeni társadalom nagy figyelemmel volt az Osztály iránt, amennyiben teljes számban megjelent az estélyen. Igen nagy hálával fogadta az Osztály a kegyesrendi gimnázium igazgatójának és tanári karának támogatását, hogy az ifjúsági énekkar — a tanári kar több tagjának szíves és az egyesületet megtisztelő közreműködésével — egy szép énekszámot szerepelt az estélyen. A Rinaldo c. operából «A bűnbánó» c. részletet adta elő az énekkar oly szababotossággal, hogy méltán megérdemelték az énekkar tagjai és lelkes vezetőjük a közönség elismerésének imponáns megnyilatkozását. Ezután Vöröss Sándor titkár olvasta fel dr. *Cholnoky Jenő* tudományos színelvonalon álló útirajzát: «A sármási gázkúttól a Bihar tetejéig». A természeti szépségekben és kincsekben gazdag Erdély hivatott ismertetője az útirajz kiváló szerzője. Nagyon szívesen hallgatták véleményét a sármási gázkútról. A Retyezát-hegység, Brassó vidéke, a Szamos völgye, a tordai hasadék, a Bihar-hegység érdekes részleteivel vonult el a hallgatóság szemei előtt szép vetített képekben és vonzó leírásokban. A képeket *Peskó Ödön* vetítette. Az estély utolsó pontja zeneszám volt. Beriot II. gyakorlatát adták elő *Kemény László* (I. hegedű) és *Bolgár Sándor* (II. hegedű) nagy sikerrel, úgy, hogy a megújuló tapsviharra ráadásul is kellett játszaniok. Az estély előkészítésében *Szepessy Árpád* gyógyszerész és *Marschalkó Vilmos* áll. tanító, a kisszebeni osztályképviselőség vezetői szereztek érdemeket.

Berger testvérek «Savoy»-nagyszállodája, Budapest, József-körút 16., a eperjesiek találkozóhelye. Szobák 4 kor. Pensio 9 koronától feljebb.

Aszalterítők loptak *Szekeres Mária* és *Medgyesi Mária* Ehrenreich Mórától. Mivel a tettesek megszöktek, köröztetésüket elrendelték.

Agancslopás. Körtvélyessy Dezső tvsz. bíró udvarából a falon függő 4 pár őzagancsot valaki elemelte. A tolvajt nyomozza a rendőrség.

Hajfonatok, hajbetétek *Bilich Ferenc* színházi fodrásznál, Eperjes, Fő-u. 63. Vágott és kifésült hajat vesz.

Találtatott a városi Vigadó nagytermében, a Dohnányi-est után egy női *shawl*. Tulajdonosa a Széchenyi-köri szolgánál átveheti.

Öngyilkosság. Mult számunkban leadtuk, hogy *Panik Lászlóné* patkánymérget ivott s hogy a kórházba szállították. Amint értesülünk, az öngyilkoson segíteni már nem lehetett, a méreg felszívódott s az asszony iszonyú kínok között meghalt. Hétfőn temették.

A hálósobák réme, a poloskák kiírtása eddig a lehetetlen dolgok közé tartozott. Mióta azonban a «*Löcherer Cimexin*»-nel történtek próbák, beigazolódtott, hogy a Cimexin hatása folytán a peték rögtön kiszáradnak és többé ki nem kelnek. A Cimexin mindenütt használható, szövetet, butort, falat vagy festést nem piszkít; nyomot vagy foltot nem hagy. Moly ellen egyedül biztos szer. Kapható *Palesch Árpád* drogeriájában Eperjesen és a készítőnél, *Löcherer Gyula* gyógyszer-tárában, Bártfán.

Kicsiny ok, nagy okozat.

A természet örökidőktől fogva fenyegeti az embert, mert ha ideális mesterművet teremtett is benne, amennyiben anjai gondossággal a legelőkelőbb szellemi javakkal ruházta fel, de szeszélyességében azért sokszor durva erőszakkal bánik vele. Majd elemi csapásokkal sújtja majd alattomos szolgáit, a mikroorganizmusokat, a legrettenetesebb betegségek előidézőit küldi ki ellene, hogy a porból vetetett embert származására emlékeztesse. És bár az ember évezredek alatt megtanulta, hogyan védekezzen a vízhiány és a villámcsapás ellen, csak kevés tud segíteni magán, hogyha arról van szó, hogy a bacillusok aknamunkáját kell elhárítani. Szerencsére a földi vándor nem hagyja magát oly könnyen megfélemlíteni. Szakadatlan munkában tanulmányozza a természetnek rá nézve sokszor veszedelmes hatását és titkos munkáját s a természet egy-egy békésebb órában maga árulja el azokat a fegyvereket, amelyekkel az ember a küzdelemben élhet s amelyeket

Zigomár a «Képes Hét»-ben. Szenszáción szenszációnra halmoz a Képes Hét, ez a minden ízében agilis hetilap, amely hűsvéti lapszámában kezdi meg «Zigomár, a csirkefogók királya» című idegizgató regényét. De egyúttal megkezdte a «Bolyongások forró földeken» című képes cikksorozatot. A KÉPES HÉT messze útra küldte ki munkatársát, Hermann Pétert, hogy beszámoljon kalandos élményeiről. Ezenkívül «Arzen Lupin» és a «Feketeország» című regények folynak a KÉPES HÉT-ben, melynek hűsvéti száma csupa kép és érdekfeszítő olvasmány. A lap előfizetői megkapják a KÉPES HÉT könyvtárát, amelynek első három kötete: Falk Rikárd «Özv. kisasszony», Gustav Geyerstam «Asszonyhatalom» és Gorkij Maxim «Vak szerelem» című művei lesznek. A KÉPES HÉT 20 filléért mindenütt kapható. Előfizetési ára negyedévre 2 kor. 70 fill. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, V., Ügynök-utca 10. sz.

Talált pokróc. *Kubik János* tízéves sóvári fiú a Kassai-úton lópokrócot talált. Igazolt tulajdonosa a rendőrségen átveheti.

Tyúklópás. Stern Fülöpné feljelentést tett a rendőrségen, hogy valaki tyúkjait dézsmálja. A rendőrség lesbeállott, azonban a tolvaj óvatossá volt s nem jelentkezett. A nyomozás folyamatban van.

Csak Mauthner-féle magvakat vásárolnak helyesen gondolkodó, számító gazdák és kertészek még akkor is, ha mások olcsóbbak lennének, mert tapasztalatból tudják, hogy ez csakis a magvak rovására és a vevők kárára lehetséges.

Virágok és növények eladása. Az Eperjes Széptételező Előmozdító Egyesület központi irodája (Holénia Béla, Fő-utca 71) elfogad megrendeléseket és előjegyzéseket különféle dugványokra, és pedig:

Pelargonium vegyes színben darabja	24—30 fill.
Repkény-pelargonium	26—30 «
Cineraria vegyes színben	30 «
Téli viola	30 «
Fuchsia	30 «
Árvácska	4 «
Szászorszép	4 «
Nefelejts	5 «
Rozmaring	20 «
Harangvirág	6 «
Kerti-szegfű	6 «
Nemesített magastörzsi rózsák	60—100 «

Az előjegyzett növények ára a megrendelésnél lefizetendő. A fenti árak csakis tagjaink részére érvényesek; nem-tagok 10% pótdíjat fizetnek.

Az egyre emelkedő élelmiszer-árak folytán a gondos háziasszony csak még sokkalta szívesebben nyúl jól bevált konyhai segédszerekhez, amelyekkel pénzt, időt és munkát takaríthat. Mint ilyenek elsősorban az egész civilizált világon elterjedt Maggi-készítmények említendők meg, melyek éppen a most uralkodó hűsszükség idején rendkívül becses szolgálatot teljesítenek és amelyek, dacára az általános drágaságnak, mindig oly jutányosak maradtak, mint aminők kezdetől fogva voltak. E mellett minden tapasztalt háziasszony, minden szakember és szakácsnő tudja, hogy minden, ami Maggitól származik, megbízható, mert ezen termékek állandóan egyforma jó minőségben készülnek.

Razzia. A rendőrség márc. 25-ikén razziaát tartott a városban, melynek eredménye az volt, hogy hét egyént tartóztattak le: még pedig öt férfit s két nőt, akik a városból ki vannak tiltva.

Külső használatra. Testrészek fájdalmait, czúzos és köszvény-bajok és mindenemű gyuladások a *Moll-féle sóborszeszszel* gyógyíthatnak biztos sikerrel. Egy üveg ára 2 kor. Szétküldés naponként utánvétellel *Moll A.* gyógyszerész, cs.

aztán meg is ragad, hogy ügyesen és óvatosan védekezzen.

Sajnos, a győzelem ritkán szegődik zászlója alá. Sok betegség csúfítja teszi a taktikáját és elragadja mellőle társait, sőt némelyek oly módon lépnek fel, hogy méltán nevezhetjük őket az emberiség ostromának.

Tuberkulózis! Tüdűvész! Ezeknek a szavaknak veszes hangzásuk van. Hány embertől ragadták el kedves hozzátartozóját! S amíg mi erőnknek és egészségünknek örvendünk, talán már semmit sem sejtő testünkbe is belopóztott, hogy lassan, de biztosan elorvasszon bennünk. Ámbár ez a romboló betegség nem tudja sokáig eltitkolni jelenlétét, s amikor elárulta magát, akkor már legfőbb ideje, hogy az önfentartásért, az életért energikusan megkezdjük a harcot.

A küzdők azonban nem egyenlők számban, nagyságban és kitartásban. A szegény embernek tehát társra van szüksége a küzdelemben, igazi segítő társra. Sokáig nem találták meg ezt a segítő, míg végre előlépett rejtett létéből s az emberiség szolgálatába lépett. E társ neve: kreozot.

és kir. udv. szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

TANÜGY.

Választmányi gyűlés. A Sárosvármegyei Általános Népművelő-egyesület választmánya az eperjesi Tanítók Háza felügyelő-bizottságával kapcsolatosan Eperjesen, *április 1-jén* délelőtt 11 órakor az áll. tanítónőképző-intézet tornatermében gyűlést tart. Tárgysorozat a következő: 1. Elnöki jelentés. 2. A tavaszi köri gyűlések helyének, idejének és tárgysorozatának megállapítása. 3. A Tanítók Háza gondnokságának jelentése. 4. Egyéb folyó-ügyek. 5. Indítványok.

Szakértő iskolalátogató. Az Országos Közoktatási Tanács szabályzata alapján a m. kir. vall.- és közokt.-ü. miniszter kiküldötte *Berta Ilona* budapesti Erzsébet-nőiskolai igazgatót, az Orsz. Közokt. Tanács tagját az eperjesi áll. tanítónőképző-intézetbe, az általános tanulmányi eredmény, pedagógiai tanítás és gyakorlati kiképzés megfigyelésére.

Tanítóváltás. *Lendár János* reményei g. kath. el. isk. tanító hasonló minőségben Zemplén-megyébe a csicsókai g. kath. iskolához távozott. — A sztankahermányi róm. kath. el. iskolánál üresedésben volt kántortanítói állást *Probala Ferenc* okl. tanító nyerte el.

Képezdei felvételek. Az eperjesi állami tanítónőképző-int. igazgató-tanács a legutóbbi gyűléséből tette meg általános javaslatát a tanítónőképző-intézeti növendékek jövő tanévi felvételére vonatkozólag. A javaslatot a közokt.-ü. miniszter jóváhagyta és egyben utasította az intézeti igazgatóságot, hogy ennek értelmében a pályázati hirdetés közléséről gondoskodjék.

Szabadság. *Kriszán Péter* felsőhunkóczi áll. el. isk. tanító járásorvosi bizonyítvánnyal igazolt kérelmére a kir. tanfelügyelőtől négyheti szabadságot kapott.

Egyhuzamos tanítás. A *kishelyi* áll. el. isk. gondnokság kérelmére a vm. kir. tanfelügyelő megengedte, hogy a tavaszi sok iskolamulasztás elkerülése céljából az ottani állami el. iskolánál hűsvétől kezdve a tanév végéig az egyhuzamban való félnapos tanítás alkalmaztassék.

TESTEDZÉS.

Football. A *Sátorlajaiújhegyi Atlet. Club*nak márc. 31-ikén kellett volna Eperjesre jönnie, hogy bajnoki football-mérkőzést tartsanak az ETVE.-vel. Sajnos, a mérkőzés a SAC. visszalépéséből kifolyólag elmarad, mert úgy látszik, nem akarja magát vereségnek kitenni. A SAC. már harmadikban marad otthon, nem adja meg a köteles revánst, pedig egy bajnoki küzdelemben éppen az a fontos, hogy mindegyik fél a legvégsőig kitartson és ne csak az első helyért küzdjön, hanem a másodikért, sőt harmadikért is. Magyar energia! Az ETVE. beadványt intézett a labdarugószövetséghez, hogy a SAC.-nak ezen erkölcsi és régebbi anyagi kötelezettségeinek elmulasztása miatt játékjogát függeszse föl.

As ETVE. apr. 7-ikén a Kassai Munkás T. E.

Ez a bükkfából nyert anyag, amelynek sohasem rothadó tulajdonságát eléggé ismerjük, nyomban az orvosi gyakorlatba való bevezetése után nagyszámú gyógyító-eredményt produkált. De sokáig megtartotta kellemetlen tulajdonságait is, mint kellemetlen szag és íz és mérgező hatás, amely főképpen a gyomor működésére volt zavaró hatással. Mivel továbbá a kreozot, amely nem egységes kémiai test, különböző anyagokat is tartalmaz, az volt a legközelebbi feladat, hogy a bűzát szétválasszuk az ocscutól, vagyis a hasznos részeket a többitől elkülönítsük s ezzel olyan formát adjunk neki, amely kizár a testre ártalmas minden anyagot, a nélkül azonban, hogy evel különleges hatása gyöngülne. Ebben a törekvésben az F. Hoffman-La Roche & Co. cég teljes sikert ért el, mert *Sirolin «Roche»* néven olyan készítményt állított elő, amely a kreozotnak csakis hatásos alkotórészeit tartalmazza és teljes méregmentessége mellett kitűnő, sohasem remélt, most azonban általánosan elismert orvosszer a tüdőbajok ellen.

cs, I., Tuchlauben 9. és anyagkereskedés készítmény kérendő áírásával.

GY.

s. A Sárosvármegyei let választmánya az ügyelő-bizottságával *április 1-jén* délelőtt képző-intézet torna-sorozatát a következő: vaszi körüli gyűlések sorozatának megállapításának jelenlétében. Indítványok.

atató. Az Országos a alapján a m. kir. küldötte *Berta Ilona* igazgatót, az Orsz. eperjesi áll. tanítónő tanulmányi eredményekről kiképzés

ir János remenyei inőségben Zemplén-iskolához távozott. kath. el. iskolánál állást *Prohala*

Az eperjesi állami ács a legutóbbi gyűlésén a tanítónő tanévi felvételére közzökt. ü. miniszter az intézeti igazgatóban a pályázati doskodjék.

éter felsőhunkóczi bizonyítvánnyal igazgatótól négyheti

A *kishelyi* áll. el. m. kir. tanfelügyelő iskolamulasztás állami el. iskolánál az egyhuzamban assék.

ZÉS.

Eperjesi Athlet. Clubnak jönnie, hogy son az ETVE-vel. risszalépéséből ki-szik, nem akarja AC. már harmad- a meg a köteles zdelemben éppen fél a legvégsőig rt küzdjön, hanem is. Magyar ener-zett a labdarugó- ezen erkölcsi és nek elmulasztása

sai Munkás T. E.

amelynek sohasem rjük, nyomban az e után nagyszámú sokáig megtartotta tellemetlen szag és en a gyomor mű-el továbbá a kreo-st, közömbös anya-ebbi feladat, hogy gyis a hasznos ré-zzel olyan formát ártalmas minden vel különleges ha- az F. Hoffman-La bert *Sírolin «Roche»*, amely a kreo-tartalmaszta és tel- sohasem remélt, orvosszer a tüdő-

és április 14-ikén a Kassai Atletikai Club ellen játszik bajnoki mérkőzést Kassán.

Atletika. Pünkösdkor lesz a *Magyarorsz. Test- edző Szövetség* ker. tornaünnep Kolozsvárott. Az ETVE. hagyományaihoz híven ellátogat a messzefekvő erdélyi metropolisba, már azért is, hogy az akkor itt lejátszandó füles-labda bajnoki mérkőzésekben résztvegyen. Ezen a tornaünne- pen a köteles szabad- és szeryakorlatokon kívül résztvesz a vidékieknek fenntartott 400 m. sík- futó és súlydobó ötös csapatversenyekben, azon- kívül az országosan nyílt kötélhúzási (hatos csapat), magasugrási (ötös csapat) versenyekben, a stok- holmi olimpiai pentatlonban (200 m, 1500 m. síkfutás, gerely-, diszkoszvetés és távolugrás) s itt Kontra, Fekete és Grün révén elsőrangú eshető- ségei lesznek. A füleslabdában a helyszínen kell egy fővárosi (a bajnoki) és három vidéki csapattal mérkőznie. Nagy és komoly feladatok, de remél- jük, szorgalmas tréning révén lesz eredmény.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint el- érésére és megóvására nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd“ liliom- tejszappan. Védjegye „Steckenpferd“, ké- szíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. Kapható minden gyógyszertár-, drogéria-, illatszertár- s minden e szakmába vágó üzlet- ben. Darabja 80 fillér. Hasonlóképpen csodála- tosan beválik a Bergmann-féle „Manera“ liliomtejkrem, fehér és finom női kezek megóvására, ennek tubusa 70 fillérért min- denütt kapható.

Faeladási hirdetmény.

Mészégető község úrbéresei Mészégetőn, a bíró házána! 1912. évi *április 4-ikén d. e. 11 órakor* tartandó, zárt írásbeli ajánlatokkal egybekötött nyil- vános szóbeli árverésen eladják az 1912—1921. évi vágásokban kijelölt **1443 drb jegenye- fenyő haszonfát** tővön az erdőben.

Kikiáltási ár az egész fatömegre 3179 korona. Bánatpénz a becsárnak 10%-a. A bánatpénzzel és bélyeggel ellátott zárt írásbeli ajánlatok a szó- beli árverés megkezdéséig elfogadhatnak.

Elkésve beadott vagy szabálytalanul kiállított ajánlatok tekintetbe nem vétetnek.

Utóajánlatok nem fogadhatnak el. Becsáron alul a fa nem adatik el.

Az árverési és szerződési feltételek a mészégetői úrbéreseknél és a bártfai m. kir. járási erdőgondnok- ságnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Mészégető, 1912. március 14.

Az úrbéri elnök.

Flórián-utca 3. sz.
ház szabad eladó.

Bővebbet ugyanott.

Felélő szerkesztő: Dvortsák Győző.

Kiadótulajdonos: Kósch Árpád cég.



Legfelsőbb kitüntetések:

Brüsszel 1910.
Turin 1911.
Dresden 1911.

Nagy-díj!

GEORG DRALLE
Bodenbach a/E.

Virágnedv alkohol nélkül. : Egy parányi elegendő. : Ezen csodás, természetes virágnedvek, névszerint: Gyöngyvirág (4 kor.), Ibolya (5 kor.), Rózsa (4 kor.), Orgona (4 kor.) ma is utólrétegetlenek és maradandóan kedvencz illatszerét képezik az elegáns világnak.

NYILTTÉR.

(E rovatban közöltékért a szerkesztőség nem felelős.)

Vesebajoknál, húgyhólyag-bántal- maknál, köszvénynél, cukorbeteg- ségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór- és Lithium-tartalmu gyógyforrás

SALVATOR



Kitűnő sikerrel használhatik. Kiváló óvaszer a vörheneynél (scarlatina) fellépő vesebántalmaknál. Húgyhajtó hatása. Kellemes ízű. Vasmentes. Könnyen emészthető. Teljesen tiszta. Állandó összetételű.

Különösen oly egyéneknek aján- latos, akik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizga- lombban vagy húgysavas lerako- dásokban, vesehomok és vese- kövek képződésében szenvednek.

Elsőrangú gyógyvíz és diätetikus ital.

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
1/4 literes palack	40 „
1/8 literes palack	48 „

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
1/4 literes palack	7 „
1/8 literes palack	9 „

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.



legjobb mosószer

Washall Company Wien

II. Kurzbaugasse 3.

Csak azoknak a cigarettázóknak a kik egészségükre való tekintetből nem sajnálnak naponta 1-2 fillérrel többet kiadni:

Clubspecialité
120 lap 20 fillér
70 " 12 "
100 " 70 "

Orvosi tanácsra a hüvelyek és lapocskák bronz- és szinnyomás valamint asinadók: nyugtatózott. Ambrózióval vannak, de minden lapocskában és hüvelyben lenni van visznyomással a védjeggyel és a gyáros aláírása „Modiano“

Kapható minden jobb tőzsdében.

211-1912. végrh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1911. évi 6815. és 6816. számú végzése következtében dr. Glück Jónás ügyvéd által képviselt Bártfai Hitelbank r.-t. javára 770 kor. s jár. erejéig 1909. évi január 9-ikén foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 2000 kor. 50 fill.-re becsült következő ingóságok, u. m.: lovak, tehének, kocsik és zab nyilvános árve- résen eladatnak.

Mely árverésnek a bártfai kir. járásbírótság 1908-ik évi V. 529/9. számú végzése folytán 770 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi augusz- tus 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és a bíróság már megállapított költségek ere- jéig Iványoson, a helyszínen leendő megtartá- sára 1912. évi április hó 11-ik napjának délutáni 3 1/2 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kész- pénzítés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szük- ség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra ki- elégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Bártfa, 1912. március 21.

Kálnássy s. k., kir. bír. végrehajtó.

Pénzt, időt és munkát

takarít, ha használja a



MAGGI-féle

húsleves-kockát,

Egy kocka

1/4 liter forró vízzel leöntve, rögtön 1 tányér kiváló húslevest ad.

melynek

5 f

az ára.

Pályázati hirdetés.

Az iglói állami tanítóképző-intézet I-ső osztályába 35—40 növendék vétetik fel, részint benn-, részint künnlakóul. A jó bizonyítvánnyal folyamodó tanulók ellátási kedvezményben, vagy pénzbeli ösztöndíjban részesíttetnek. Folyamodhatnak oly éptestű, egészséges növendékek, akik a középiskola, vagy polgári iskola 4 osztályát elvégezték. A kérvények a nm. vallás- és közoktatásügyi miniszter úrhoz címzendők és az intézet igazgatóságánál, kellően felszerelve, május hó végéig benyújtandók.

A részletes pályázati hirdetés a HIVATALOS KÖZLÖNYBEN és a SZEPESI LAPOKban közzétetett és megkeresésre mindenki megkaphatja az intézet igazgatóságától.

Igló, 1912. évi március hó 27.

Az igazgatóság.

A mesterdalnok...

Cipóm szép és tökéletes,
Benne jární élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van



PALMA
kaucsuk-sarok!

A Csatorna-utca 5a. számú

ház

szabad kézből eladó.

Bővebbet Scholze Alfréd cukrászdájában.

Kiadó üzlethelyiség.

Főutca 16. sz. házban

egy üzlethelyiség, a hozzátartozó kis lakással, mely raktárnak is használható, azonnal kiadó.



Nem lesz többé nedves lakás! ■ Nem lesz többé nedves pince!

mert a „BIBER” abszolút vízhatlan szigetelő, lehetővé teszi mindennemű nedves és vízállásos helyiségek tökéletes száraztételét.

„BIBER”-rel bármely kőmíves végezhet szakszerű szigetelést.
„BIBER” megoldja a beton és vasbeton vízhatlanítási kérdését is.

Prospektust, használati utasítást
és minden egyéb felvilágosítást

készséggel ad:

□□□ A „BIBER-MŰVEK” egyedélárúsítója: □□□
Moskovits Gyula vaskereskedő, Eperjes.

518—1912. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A felsővízközi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. államkincstár végrehajtónak Platzner sz. Szmulovics Emilia elleni 215 korona 16 fill. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a felsővízközi kir. járásbíró, területén fekvő, Sarbó községben fekvő a sarbói 21. sz. telekjegyzőkönyvben A. I. sorsz., 308. hrsz. erdőből B. 4. alatt Platzner sz. Szmulovics Emilia nevében álló jutaléokra 670 korona kiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan 1912. évi március hó 17-ik napjának d. e. 10 órájkor Sarbó községhezánál megtartandó nyilvános árverésen a Vh. novella 25., 26. §-ai értelmében el fog adatni.

Az árverezni szándékozók tartoznak bánatpénzül 67 koronát készpénzben vagy óvadékképes értékpapírokban a kiküldött kezéhez letenni, s a bánatpénz a Vh. novella 25. §-a értelmében kiegészítendő.

Kir. jbróság, mint tkvi hatóság.

Felsővízközi, 1912. évi február hó 25-ikén.

Dr. Raiz s. k.,
kir. albró.

A kiadmány hitelül: Balás Endre kir. tkvvezető.

Kitünő minőségű borok

leszállított árakon kaphatók mai naptól kezdve a húsvéti ünnepek utánig

Székely Pál vendéglőjében

Eperjes, Kossuth Lajos-utca 15. sz.

Kitünő minőségű fehér bor literje 72 f.
Aszalói peccenyebor . . . „ 80 f.
Tolcsvai (Adriányi K. termése) „ 90 f.
Tállyai (báró Majláth termése) „ 140 f.

Modern gyermekkoszok, kertibutor és utazókosarak

minden
kivitelben jutányos áron kaphatók

GREGOR ENDRE fióközletében :: Eperjes
Fő-utca 73. szám.



SALVATOR



GUMMI SARKAK

VILÁG CZIKK

UTÓLÉRHETETLEN

TARTÓSSÁGU!



MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Eredeti nemes

harzi kanári

énekesek kaphatók Vértés Henrik
tanítónál, Eperjes, Lócsei-út 31. sz.

212-1912. végrh. szám.

Árverési hirdetemény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszéknek 1911. évi 431. számú végzése következtében dr. Glück Jónás ügyvéd által képviselt Bártfai Hitelbank r.-t. javára 480 kor. s jár. erejéig 1910. évi március hó 23-ikán foganatosított kielégítési végrehajtás utján felülfoglalt és 3000 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarha, lovak, kocsik és termés nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a bártfai kir. járásbíróóság 1911-ik évi V. 44/4. számú végzése folytán 480 kor. tőkekövetelés, ennek 1910. évi október hó 1. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltódíj és a bíróilag már megállapított költségek erejéig Iványoson, a helyszínen leendő megtartására 1912. évi *április 11-ik napjának délutáni 3 1/2 órája* határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Bártfa, 1912. március 21.

Kálnássy s. k.,
kir. bír. végrehajtó.

Kiadó

a Fő-utcán, I. emeleten

1 utcai és 1 udvari szobából álló,
garçon-lakásnak, irodának

... igen alkalmas helyiség. ...

Értekezhetni Fő-utca 135. sz. alatt.

Hirdetmény.

Elsőrangú, régi, minden biztosítási ágazatban működő részvénytársaság irodaátalány és jutalék mellett helyben és vidéken jól bevezetett

főügynököt és üzletszerzőt keres.

Ajánlatok e lap kiadóhivatalába küldendők.

Minden nő szeret

hatalmának, vagyis szépségének fenntartására áldozni és helyesen teszi; hiszen azért nő, hogy szép legyen. Az elcsúfító vörös orr, szeplő, májfolt, mitesszer, pattanás, ráncok, foltok, minden arcisztátlanság és bőrhiány eltávolítása kötelessége a nőnek, vétek volna rút arccal élni, ha van megbízható tökéletes ártalmatlan szer, mely szépséget teremt.

Általában a legjobban szeretik a **Kriegner-féle szépítőszereket**, és pedig a **Kriegner-féle AKÁCIA-krém**, mely 2-3 nap alatt minden szépséghiányt gyökeresen eltüntet, teljesen ártalmatlan, fehérit, üdít, simít, szépít, fiatalít. **Ára 2 korona.**

Kriegner-féle AKÁCIA-szappan kellemes illatú, tartós és üdítő hatású. **Ára 1 kor.**

Kriegner-féle AKÁCIA-puder védi a bőrt a nap és szél befolyása ellen. Egy doboz ára 1 K. Aki ezeket a kozmetikai szereket használja, annak nem kell venülettől tartania, szépségének hatalmát megtartja a legmagasabb k-rig. Kaphatók az összes gyógyszerárakban. Postai szétküldés naponta utánvéttel.

Kriegner gyógyszerár Budapest, Kálvin-tér.



„Korrek Shape”
az egyedüli eredeti amerikai gyártmány,
lakk-árúnál is egyévi garancia!

■ Egyedül kapható: ■
Ambrózy Bélánál
Eperjes, Fő-utca 76.

A Kukora M. Utódai női-kalap divattermémét

átvettük

s azt az eddig is elismert jó ízléssel és szolid kiszolgálással tovább vezetjük.

Magunkat a nagyérdemű közönség pártfogásába ajánljuk

Lihán J. és Lukács M.

EPERJES, FŐ-UTCA 37.

Verseny tárgyalási hirdetemény.

Az eperjesi ág. hitv. evang. egyház az újonnan épített elemi nép- és polgári leányiskolájának butorzatára (asztalosmunkára) nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes pályázati feltételek alulírt iskolai igazgatónál, Eperjesen, Tábort-út 3. sz. alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok április 15-ikéig bezárólag ugyanott adandók be. Szállítási határidő: aug. 1.

Eperjes, 1912. márc. 21.

Durst Győző,
iskolai igazgató.

Figyelmeztetés!

Esetleges tévedéseknek és tévútravezetéseknek kikerülése végett köztudomásra hozom, hogy a

„Zenith”-műpala

jelenleg a legjobb fedőanyag, mely még belső tűznél sem pattan szét s melynek egyedüli és kizárólagos árúitási jogát egész Sárosvármegyére bírom, sehol másutt, mint nálam, nem kapható! Megjegyzem, hogy a Zenith-művek f. évi február 1-jétől minden gyártmányukra a «Zenith» szót benyomtatják, nehogy a vevők silány árút kaphassanak a Zenith nevében.

Tisztelettel: **Goldstein Adolf**, Eperjes,
építészeti kellékek raktára.

2, 3, 4 és 5 szobából álló
új házak és építési telkek
szabad kézből eladók.

Értekezhetni *Fischgrund* Józsefnél, Eperjes, Fő-utca 79.

Legnagyobb □ □ □
választék □ □ □ □ □

húsvéti képeslapokban

KÖSCH ÁRPÁD

könyvnyomdai műinté-
zete és papírüzletében

■ Fő-utca 59. sz. ■

Kiadó lakás.

5 szoba, fürdőszoba, előszoba- s mellékhelyiségekből álló I. emeleti, **Fő-utca 75. sz.** alatti lakás azonnal kiadó. **Bővebbet a kiadó-hivatalban.**

PREPARATEUR

Iskolák és múzeumok részére elfogad mindenféle ragadozómadarakat és emlős-állatokat **kitömésre**, jutányos áron. ...

FÁYT ANTAL, Kisszeben, Főu. 41.

A NAP

FŐSZERKESZTŐ: **BRAUN SÁNDOR.**
FELELŐSZERKESZTŐ: **HACSAK GÉZA.**

= A NAP =

a magyar újságírás szenzációja, a magyar közönség legkedvesebb lapja, a 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kérielhetetlen szószólója. Kormányüldözés, jogfosztó terrorizmus nem akadályozhatja meg kérielhetetlen harcában a magyar nemzet szent jogaiért. Minden jó magyar ember olvassa «A Nap»-ot!
TESSÉK ELŐFIZETNI!

Fizessen elő!

Előfizetési ár:
Egy évre . . . 16 K. Negyedévre . . . 4 K.
Félévre . . . 8 K. Egy óra . . . 1-40 K.
Egy szám 2 krajcár.

TOR
SARKAK
CIKK
RHETETLEN
TÓSSÁGU!

DENÜTT
PHATÓ.

nemes
nári

es Henrik
i-út 31. sz.



pince!
ü nedves

lést.
ét is.

ója: □ □ □

Eperjes.

VILLA
 egyemeletes :: teljes fölszereléssel,
Bártfafürdőn olcsón eladó.
 Tudakozódní lehet *Löcherer Gyula* gyógy-
 szerésznél Bártfán.

Értesítés.
 A nagyérd. közönség szives tudomá-
 mására hozom, hogy Flórián-utcai
asztalos-műhelyemet
Rózsa-utca 10. sz. házamba
 (Ferencrendiek temploma mellett)
 április 1-jén áthelyezem.
 Kiváló HERKELY ISTVÁN,
 tisztelettel butor-, épület- és portál-
 műasztalos :: Eperjesen.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
 Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz
 Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.
 A *Moll A-féle Seidlitz-porok* tartós gyógy-
 hatása a legmakacsabb *gyomor- és altestbántal-
 mak*, gyomorgörcs és gyomorhév, rögzött
székrekedés, májbántalom, *vértululás*, aranyér
 és a legkülönbözőbb *női betegségek* ellen, e
 jeles háziszernek évtizedek óta mindig na-
 gyobb elterjedést szerezett.
 Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.
 Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ
 Csak akkor valódi,
 ha mindegyik üveg *Moll A.*
 védjegyét tünteti fel.
 A *Moll-féle sósborszész*
 :: nevezetesen mint ::
fájdalomcsillapító szer
 köszvény, csúsz és a meg-
 hűlés egyéb követke-
 ményeinek legismertebb
 népszerű.
 Egy ónozott eredeti üveg ára 2 kor.
Moll-féle gyermek-szappan.
 Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített
 gyermek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására
 és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára.
 Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 kor. 80 fillér.
 Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.
 Fő-szétküldés:
 Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által
 Bécs, I., Tuchlauben 9.
 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.
 A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláír-
 sával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL'S
 Franzbranntwein
 und Salz



Védjegy: „Horgony“.

**A Liniment. Capsici comp.,
 a Horgony-Pain-Expeller**
 egy régióknak bizonyított háziszser, mely már sok év
 óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvényéknél,
 oszúznál és meghűlésekéknél.
Figyelmentetés. Silány hamisítványok miatt be-
 vásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan eredeti
 üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyével
 és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van
 csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.-
 és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. —
 Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.
 Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz“,
 Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

**Üzletszerzésben s szer-
 vezésben jártas
 kültisztviselőt**
 keres azonnali belépésre
 fixum és magas jutalék mel-
 lett az Adria Biztosító-társaság
 főügynöksége, Kassán.

**Hölgyeim!! Vegyenek csak
 „OROSZLÁN“ véd-
 jegyű cipőket,**

■ mert ezek a legszebbek, leg-
 jobbak és tartós formájúak! ■

Egyedül kaphatók




Ambrózy Bélánál
 Eperjes, Fő-utca 76.

MODERN KÉPKERETEK
HÚSVÉTI LAPOK UDONSÁGA

EPERJES **SCHUSTEK NÁNDOR**
 FŐ-U. 99. KÉP- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN.

BIRÓ LAJOS
 BRÓDI SÁNDOR
 HERCZEG FERENC
 KENEDI GÉZA
 KÓBOR TAMÁS
 KOZMA ANDOR

az írók és újságírók színe-java írják
 a legjobban szerkesztett, teljesen független
 legerjedtebb és
 legnagyobb magyar
napi lapot
AZ UJSÁG-OT
 Vasárnap: „Asszony“, „Gyermek“
 „Automobil“ és „Sport“ melléklet.
 Felelős szerkesztő: GAJÁRI ÖDÖN.
 Szerkesztő-társ: Dr. ÁGAI BÉLA.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: AZ UJSÁG terjedelme rendezésen 32-36-40 oldal.
 Vasár- és ünnepnapokon 80-100-200-280 oldal.
 MEGRENDELŐ-CÍM: **Az Ujság** kiadóhivatala
 Budapest, VII., Rákóczi-út 64.
 Egy évre . . . K 28.-
 Félévre . . . 14.-
 Negyed évre „ 7.-
 Egy hónapra „ 2.40
 Egyes példány ára ünnepnapi és vasárnapokon egyformán **10 fillér.**

Eladok
 átvészelt makkon telelt 288 darab
sértést,
 melyek Kassa város erdeiben
 március végén vagy április
 elején átvehetők.
 Krigovszky János,
 Kaloča.

KOLLARIT-BÖRLEMEZ
 RUGANYS, VÍHAR-
 BIZTOS ÉS FÖDŐTÁLLÓ
 SZAGTALAN FEDÉLMEZ



KOLLARIT-BÖRLEMEZ
 kaucsuk - kompozícióval bevont fedél-
 lemez.
KOLLARIT-BÖRLEMEZ
 mezőgazdasági és
 gyári épületekre a
 legalkalmasabb.
KOLLARIT-BÖRLEMEZ
 vízhatlan, a legna-
 gyobb viharok
 ellentáll.

: „KOLLARIT-BÖRLEMEZT“ :
 nem kell mázolni és így fentartási költséget nem
 igényel.
 Kapható:
Lavotha Ödön Utóda
 vaskereskedőnél :::: Eperjesen.

XXXV
 E
 Előfi
 Egész
 Félév
 Négve
 Hirdet
 bos peti
 tése 30
 HÚ
 Hús
 feltáma
 A g
 szebb
 valami
 időjárás
 jain fe
 1000
 még m
 s éppen
 nek. Er
 szó fog
 követke
 Ped
 templon
 kereszt
 és új é
 Golgota
 nagy go
 s a bizta
 váltás s
 a szeny
 emberis
 kül ninc
 dés, s a
 gyon rö
 A ke
 alkalmas
 hát való
 A te
 keressük
 az isten
 ki, hol é
 istenét,
 imádják,
 don ajku
 istenháza
 marad m
 tatásának
 egyház,
 ban sem
 Mai
 vét ünne
 önzés, a
 a nagyra
 s annál
 500 É
 GYÓC
 KÖSZ
 CSÚZ